

Силабус курсу Спільний ринок ЄС та Україна

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. Лизун Марія Володимирівна

Контактна інформація

m.lyzun@tneu.edu.ua, +380502229721

Опис дисципліни

Дисципліна “ Спільний ринок ЄС та Україна ” спрямована на формування у студентів системного розуміння принципів функціонування спільного європейського ринку, його інституційно-правових засад, економічних механізмів та наслідків для національних економік; а також набуття знань і практичних навичок щодо аналізу та оцінки можливостей і викликів для України у процесі інтеграції до внутрішнього ринку ЄС.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/ 1	Тема 1. Основи спільного ринку ЄС.	Знати принципи та етапи становлення спільного ринку ЄС. Аналізувати вплив спільного ринку на економічний розвиток країн-членів та України.	Опитування, тест
2/ 1	Тема 2. Торговельна політика ЄС та зовнішні торговельні відносини.	Знати принципи та інструменти торговельної політики ЄС. Аналізувати особливості торговельних відносин ЄС з Україною.	Кейси
2/ 1	Тема 3. Галузева структура європейської економіки.	Знати основні сектори економіки ЄС. Здійснювати оцінку регіональних відмінностей у структурі економіки.	Питання, кейси
2/ 1	Тема 4. Фінансова інтеграція та банківська політика в ЄС.	Знати суть та етапи фінансової інтеграції в ЄС. Аналізувати перспективи фінансової інтеграції України з ЄС.	Опитування
2/ 1	Тема 5. Регулювання податкової системи ЄС	Здійснювати аналіз гармонізації прямих і непрямих податків, податкової політики ЄС та України. Знати податкові принципи у ЄС.	Опитування

2/ 1	Тема 6. Спільна аграрна політика: українська перспектива	Знати цілі та еволюцію спільної аграрної політики, механізми функціонування. Вміти аналізувати вплив САП на світові аграрні ринки та конкурентоспроможність.	Задачі, кейси
2/ 1	Тема 7. Інтеграція європейського енергетичного ринку	Знати концепцію енергетичного союзу ЄС та його п'ять вимірів. Аналізувати інтеграцію України до Енергетичного ринку ЄС.	Опитування
2/ 1	Тема 8. Сприяння цифровій економіці в межах ЄС	Знати особливості концепції Єдиного цифрового ринку (DSM) та його ключові цілі. Аналізувати взаємодію України та ЄС у сфері цифрової економіки	Опитування
2/ 1	Тема 9. Соціальні та екологічні стандарти в ЄС	Знати соціальні та екологічні стандарти в ЄС. Вміти аналізувати виклики для України у впровадженні соціальних та екологічних стандартів ЄС.	Опитування, тест
2/ 1	Тема 10. Мобільність робочої сили та крос-культурний бізнес в ЄС	Знати правові аспекти мобільності робочої сили в ЄС. Виявляти фактори, що впливають на мобільність робочої сили.	Кейси
2/ 1	Тема 11. Правові засади відносин ЄС – Україна	Знати еволюція відносин ЄС-Україна: від Угоди про партнерство та співробітництво, Угоди про асоціацію до рішення про надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС. Аналізувати механізми імплементації Угоди про асоціацію, механізми імплементації <i>acquis communautaire</i> .	Питання, кейси
4/ 1	Тема 12. Виклики доступу до ринку ЄС для українських експортерів та регуляторна конвергенція	Знати бар'єри на шляху виходу на ринок ЄС. Аналізувати виклики для українського малого та середнього бізнесу.	Опитування
2/ -	Тема 13. Галузева інтеграція та виклики у контексті ЄС – Україна	Знати ключові напрямки секторальної інтеграції за Угодою про асоціацію. Виявляти виклики для секторів економіки України.	Питання, кейси
2/ 1	Тема 14. Транскордонне співробітництво між ЄС та Україною	Знати правові та фінансові основи транскордонного співробітництва. Програми ЄС з транскордонного співробітництва. Аналізувати регіональні особливості ТКС (на прикладі кордонів з Польщею, Словаччиною, Румунією).	Опитування
2/ 1	Тема 15. Інвестиційний клімат в Україні та бізнес-можливості для інвесторів з ЄС	Аналізувати інвестиційний клімат України (до та після повномасштабного вторгнення). Знати ключові бізнес-можливості для інвесторів з ЄС.	Питання, кейси

Літературні джерела

1. Білик, В., & Осіпова, Л. (2023). Методичні засади зовнішньоекономічних зв'язків України та ЄС: аспекти зовнішньої торгівлі. *Innovation and Sustainability*, (1), 222-229.
2. Румянцев, А., Яремович, П., & Ковбич, Т. (2023). Реалії адаптації України до спільного

ринку Європейського Союзу. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences, 314(1), 110-119.

3. Ткаченко О. Г. Фінансова система ЄС [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. Г. Ткаченко. – Київ: МДУ, 2024. – 130 с. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6039>

4. Lyzun, M., Lishchynskyy, I., Vitálišová, K., & Borseková, K. (2025). Challenges of regional security for Central and Eastern European countries. Journal of European Economy, 24(1), 41–57. <https://doi.org/10.35774/jee2025.01.041>

5. Європейська та глобальна регіональна інтеграція : підручник / за ред. А. Крисоватого та М. Лизун. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2023. 295 с.

6. M. Lyzun, O. Desyatnyuk, Y. Savelyev, V. Kuryliak, S. Sachenko, I. Lishchynskyy, “Architectonics of the European Currency Integration: Cluster and Gravity Modeling”. 2023 IEEE 12th International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications (IDAACS), Dortmund, Germany, 2023, pp. 661–664. <https://doi.org/10.1109/IDAACS58523.2023.10348652>

7. Lishchynskyy, I., Krysovaty, A., Desyatnyuk, O., Bogacki, S., & Lyzun, M. (2025). Quantitative Measurement of Glocalization to Assess Endogenous and Exogenous Parameters of Regional Sustainability. Sustainability, 17(17), 7584. <https://doi.org/10.3390/su17177584>

8. Lishchynskyy, I.; Lyzun, M. Pattern of European Regional Creativity: Exploring Endogenous Sustainability. Econ. Innov. Econ. Res. J. 2024, 12, 397–407.

9. Європейський регіоналізм: практичне втілення : навчальний посібник / за ред. О. Десятнюк та М. Лизун. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2023. 92 с.

10. Посохов, І. М., & Галапура, Є. Д. (2025). Аналіз торговельних угод між Україною та ЄС. Харків-2024 Kharkiv-2024, 76.

11. Димченко, О.В. and Рудаченко, О.О. and Прасол, В.М. and Панова, О.Д. (2021) Європейські стандарти бізнес-планування: навч. посібник. Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. ISBN 978-966-695-543-5

12. Подольчук, Д. В. (2023). Моделювання інтеграції ринку ВДЕ України до спільного ринку електроенергії ЄС. Інвестиції: практика та досвід, (11), 96-104.

13. Гадзало, Я., & Лузан, Ю. (2024). Інтеграція України до спільного аграрного ринку ЄС: можливості та виклики. Вісник аграрної науки, 102(8), 5-18.

14. Шамборовський, Г. О. (2024). Проблеми та перспективи розвитку транскордонної співпраці України та ЄС. Інвестиції, 15.

15. Костюченко Я. М. Роль ЄС у забезпеченні енергетичної безпеки України / Я. М. Костюченко // Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Право / голов. ред. Ю. М. Бисага – Ужгород, 2024. – Т. 4. Вип. 85. – С. 2700-276 . - Бібліогр.: 275-276 с. (16 назв). URL <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/316066/306753>

16. Kostyrya, I., & Mishchenko, A. (2021). Україна в орбіті геополітичних інтересів Європейського Союзу. Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках, 4(2), 61-72.

17. Кицюк, І. В., & Ковальчук, І. В. (2023). Програми Європейського Союзу з підтримки та стимулювання малого та середнього бізнесу України. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», (4 (110)), 69-73.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточн. оцінюв.	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульний контроль проводиться в системі Moodle. Структура: 1. Теоретичні питання (2 пит.) – макс. 50 балів. 2. Ситуаційна задача (1 задача) – макс. 50 балів.	Оцінка за завдання з тренінгу (25 * 5 = 100 балів)	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу (дослідження,) (15*4+20*1+10*2=100 балів)	1. Теоретичні питання (2 пит.) – макс. 50 балів. 2. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. 3. Ситуаційна задача (1 задача) – макс. 30 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом